

magazín pro zdravý životní styl, www.vimcojim.cz

[O zdraví](#) 18. 4. 2024 | redakce Vím, co jím

Viry a bakterie, které mohou útočit na náš mozek

URL článku: magazin/clanky/o-zdravi/Viry-a-bakterie,-ktere-mohou-utocit-na-nas-mozek__s10012x20788.html

Bakterie, viry a další mikroorganismy jsou běžnou součástí našich životů. Zatímco některé jsou neškodné, jiné mohou způsobovat závažná onemocnění. Zvláště ty, které napadají nervový systém, představují značné nebezpečí a mohou výrazně ovlivnit každodenní život postižených.

V České republice jde zejména o virus klíšťové encefalitidy nebo bakterie borrelie, které přenáší klíšťata. Nově se u nás vyskytuje také virus západonilské horečky, který mohou přenášet komáři. Některé viry jsou mezilidsky přenosné, například enteroviry. Nejnebezpečnější infekcí, která napadá nervový systém, je vzteklna.

Klíšťová encefalitida

Zánětlivé virové onemocnění mozku [přenáší na člověka klíšťata](#). Začíná chřipkovými příznaky, které postupně odezní, ale po pár dnech klidu se nemoc může posunout do druhé fáze, v níž virus napadá mozkové obaly, mozek nebo míchu. Projevuje se například bolestmi hlavy, zvracením, poruchami řeči, sluchu, třesy prstů a víček, světloplachostí, poruchou rovnováhy, spavostí, zmateností a dalšími i závažnějšími neurologickými projevy. Mezi ně patří dočasné i trvalé ochrnutí končetin nebo dýchacích a polykacích svalů. Přenos viru z klíštěte na člověka trvá v řádech pár minut až dvě hodiny.

Léčba: neexistuje, jen léky na tlumení symptomů

Prevence: očkování, pro lidi nad 50 let je hrazené ze zdravotního pojištění, ostatním přispívají zdravotní pojišťovny

Proč si dát na nemoc pozor: I lidé, kteří mají lehčí nebo středně těžký průběh, bojují až roky s tzv. postencefalitickým syndromem. Jde o soubor nepříjemných projevů, mezi které patří např. bolesti hlavy, spavost, zhoršení paměti a soustředění, emoční labilitu aj., všechny výrazně zhoršují kvalitu života. Výjimečná není ani dlouhá pracovní neschopnost.

Lymeská borrelióza

Toto bakteriální onemocnění mozku přenáší na člověka také klíšťata. V první fázi se projevuje typickou červenou skvrnou v místě přisátí klíštěte. **Léčí se antibiotiky.** Pokud se skvrna neobjeví nebo přehlédne, lymeská borrelióza může přejít do další fáze, ve které může být zasažený nervový systém (neuroborrelióza), klouby a vzácně i další orgány.

„Díky bakteriálnímu původu se však i tato stadia dají antibiotiky úspěšně vyléčit. Jen je léčba o něco delší a v některých případech je lepší podávat antibiotika nitrožilně,“ říká MUDr. Dita Smíšková z Kliniky infekčních nemocí 2. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka.

K přenosu bakterií z klíštěte na člověka dochází až po 24 hodinách.

Léčba: antibiotika

Prevence: repelenty, důkladná prohlídka a včasné odstranění klíštěte

Proč si dát na nemoc pozor: Bez nalezené skvrny vypadá lymeská borelióza v raných fázích jako běžné onemocnění. Často dochází k pozdní diagnóze.

Západonilská horečka

Jde o virové onemocnění přenášené komárem. Na našem území byly první případy zachycené teprve před několika lety, ale zejména v jižních státech Evropy je to časté. Příznaky mohou být mírné, připomínající chřipku, ale i závažné s postižením

nervového systému.

Podobně jako klíšťová encefalitida může toto onemocnění skončit trvalými obrnami končetin.

Léčba: neexistuje, jen léky na tlumení symptomů

Prevence: repelenty proti komárům

Proč si dát na nemoc pozor: Je to jediné onemocnění, které v našich podmínkách může přenést komár.

Vzteklina

Vzteklina je onemocnění nervového systému, které se na člověka přenesse ze slin nakaženého zvířete. V České republice se vzteklina již řadu let nevyskytuje, ale v okolních zemích jsou každým rokem ojedinělé případy hlášené. Z evropských zemí je vyšší výskyt hlavně v Rumunsku, Moldávií, Maďarsku a Turecku. Nejrizikovější destinace jsou v jižní Americe a ve venkovských oblastech Afriky a jižní Asie. **Pozor tedy na dovolené**, jaké zvíře hladíte. Mezi první příznaky onemocnění patří obvykle svědění, brnění a pálení v místě poranění - kousnutí. Dále je to bolest hlavy, únava, zvýšená teplota, nechutenství nebo bolest svalů. Vzteklina se může rozvinout do tzv. zuřivé formy s rychlým průběhem končícím smrtí do pár dnů. Obvyklým projevem je

hydrofobie, křeče polykacího svalstva, které se rozšiřují do celého těla, zmatenost a halucinace. Tichá forma vztekliny je pomalejší. Smrt nastává poté, co se infekce rozšíří nervovým systémem do celého těla a dojde k ochrnutí svalů.

Léčba: neexistuje, jen léky na tlumení symptomů

Prevence: očkování a nehladit volně žijící zvířata

Proč si dát na nemoc pozor: Pokud dojde k rozvoji infekce, vzteklna končí smrtí pacienta.

Zdroj obrázků v textu: Shutterstock.com

Zdroj informací:

<https://www.pozorkliste.cz/>

<https://www.nzip.cz/clanek/55-vzteklina>

<https://szu.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/w-2/west-nile-fever-zapadonilska-horecka/zakladni-informace-k-onemocneni-virem-zapadonilske-horecky-west-nile-fever-wnf/>

[antibiotika](#) [bakteriální onemocnění](#) [klíšťová encefalitida](#) [lymská borelióza](#)
[očkování](#) [prevence](#) [virová onemocnění](#)

Vím, co jím a piju, o.p.s., www.vimcojim.cz